



PROGRAM PODPORY  
**ČESKÉHO**  
**KULTURNÍHO**  
**DĚDICTVÍ**  
**V ZAHRANIČÍ**

## Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2020/21

Destinace: Brusel, Belgie

Jméno, příjmení: Jitka Hejlová

Místo působení:

Université Libre de Bruxelles (ULB), Faculté de Lettres, Traductions et Communications, Département de Langues et Lettres, **Centre d'Études Tchèques**

Centrum českých studií (CET) na Svobodné univerzitě v Bruselu zajišťuje denní kurzy češtiny pro univerzitní publikum a večerní kurzy češtiny pro mimouniverzitní veřejnost. Prostřednictvím různorodých akcí se CET snaží o propagaci české společnosti a kultury v Bruselu.

### **DENNÍ STUDIUM ČEŠTINY: UNIVERZITNÍ PUBLIKUM**

Centrum českých studií je součástí slavistiky na katedře moderních jazyků a literatur ULB. Studenti se tak kromě studia českého jazyka a literatury a kultury věnují také ruštině a polštině. Na ULB je možné studovat také slovinštinu. Slovanské jazyky se vyučují jak na bakalářském, tak na magisterském stupni studia.

Z důvodu pandemie COVID-19 probíhala v akademickém roce 2020/21 výuka prezenčně pouze v první části podzimního semestru, následně se univerzita dostala do červeného režimu a výuka pokračovala až do konce akademického roku online přes MS Teams.

### **Soupis denních kurzů (slavistika – kurzy českého jazyka)**

BA1 (2x 60 min. týdně), 11 studentů

BA2 (4x 60 min. týdně), 6 studentů

BA3 (4x 60 min. týdně), 3 studenti

MA1 (2x 60 min. týdně), 2 studenti

MA2 (2x 60 min. týdně), 0 studentů

Tchèque I, II (2x 60 min. týdně), 2 studenti

### **Výuka češtiny: denní studium**

Během 1. ročníku bakalářského studia (BA1, předmět *Česká historie, kultura a jazyk*) si studenti osvojí fonetické prostředky češtiny, zorientují se v systému českého jazyka a dokáží si česky poradit v základních komunikačních situacích. Ve 2. a 3. ročníku (BA2/3, předměty *Langue tchèque I a Langue tchèque II*) se studenti seznámí s podstatnými částmi deklinačního paradigmatu, naučí se používat kategorii vidu, české časy a modality, postupně rozvíjejí slovní zásobu v různých tématech a komunikačních situacích. V každém semestru napíší krátkou esej týkající se některého z probíraných témat a následně ji česky prezentují. V seminářích se seznamují také s českými reáliemi a kulturou, výběrově s pasážemi z české historie. Jejich úkolem je samostatně zpracovat a prezentovat projekt týkající se některého z probíraných témat. Díky vysoké hodinové dotaci se výstupní úroveň studentů bakalářského studia dosahují studenti bakalářského studia úrovně A2 až B1.

Studenti magisterského studia (MA1/2, předměty *Langue tchèque III a Langue tchèque IV*) dále zdokonalují své kompetence v češtině, a to s ohledem na individuální potřeby, zájmy a profesní směřování. Pracujeme především s autentickými českými materiály (*Respekt, Deník N, Česká televize, YouTube, sociální sítě*), studenti se učí česky debatovat, argumentovat a vytvářet delší monologické i dialogické projevy. Během semestru napíší esej a její obsah následně v semináři představují. Magisterští studenti češtinu ovládnou přibližně na úrovni B1/B2.

Češtinu si na ULB jako nepovinně volitelný předmět můžou zapsat i studenti jiných oborů (předmět *Tchèque I a II*). Této možnosti využívají nejvíce studenti ULB s českými kořeny nebo bývalí studenti slavistiky, kteří odešli studovat jiný obor, ale chtějí v češtině pokračovat. Obsah výuky se pružně přizpůsobuje potřebám zapsaných studentů.

### **Výukové materiály**

Vodicí linkou výuky češtiny v bakalářském a magisterském programu jsou skripta

*Langue Tchèque I a Langue Tchèque II*, jejichž autorkou je jedna z předchozích lektorek Dana Slabochová. Výuku obohacují materiály z publikace *Fonetika a fonologie češtiny pro cizince* (Fonetický ústav Filosofické fakulty UK) a řady učebnic *Čeština expres* a *Čeština krok za krokem* (L. Holá, P. Bořilová), během online výuky byly využívány také online materiály a cvičení k těmto učebnicím nebo kanál *Krátké české zprávy*. Semináře jsou obohaceny také materiály např. z učebnic *Czech It UP* (UPOL), *Jazykové hry a aktivity pro výuku češtiny A1.1* (Z. Malá), pracuji také s publikací *Čeština pro cizince A1, A2, B1* (K. Vodičková, M. Kestřánková, A. Černá, D. Štěpánková, J. Veroňková).

## Jazykové tandemy

[https://tandems.ulb.ac.be/?page\\_id=1368](https://tandems.ulb.ac.be/?page_id=1368)

V jarním semestru byl znovu oživen projekt virtuálních česko-francouzských jazykových tandemů, který se ukázal být silným motivačním prvkem pro studium češtiny. Tři studentky češtiny z ULB se propojily se třemi studentkami romanistiky (resp. francouzštiny) z FF MUNI. Během několika společných videohovorů studentky procvičovaly v češtině a francouzštině zejména mluvený projev, výrazně si obohatily slovní zásobu a navázaly nová česko-belgická přátelství. Na konci projektu studentky odevzdaly reflexi fungování tandemu.

Průběh a výstupy z tandemů neformálně shrnuje následující prezentace, která byla vytvořena pro závěrečné online setkání:

<https://docs.google.com/presentation/d/1CxMke39LtCUudU6y31SEOKRguAe5G57xkGLjim7mMsE/edit?usp=sharing>

## Studentské mobility

Významným motivačním prvkem studia češtiny jsou rozmanité příležitosti k zahraničním výjezdům, výměnám a studijním pobytům. Dobře zavedený je program Erasmus+, často se využívá možnost získat tzv. dvojitý diplom v rámci Master européen, magisterského studijního programu zaměřeného na jazyky, historii a kulturu střední Evropy. Kromě ULB tak mají studenti možnost získat diplom z Masarykovy univerzity v Brně, Varšavské univerzity, Univerzity v Lipsku.

Oblíbenou a hojně využívanou příležitostí ke zdokonalení češtiny jsou letní školy slovanských studií v Praze, v Brně, v Olomouci, v Plzni, Českých Budějovicích či Poděbradech.

## KURZY ČEŠTINY PRO VEŘEJNOST: MIMOUNIVERZITNÍ PUBLIKUM

### Večerní extenzivní kurzy češtiny

Ve večerních hodinách Centrum českých studií během semestru organizuje kurzy češtiny pro veřejnost. Ve třech úrovních pokročilosti se setkávají zájemci o češtinu z různých prostředí a s různými motivacemi. Nejvýraznější část večerních studentů se češtinou zabývá, protože mají české partner(k)y, přátele nebo s Českou republikou navázali profesionální vazby a potřebují se v českém prostředí dorozumět. V multikulturním prostředí Bruselu se ale najde také řada milovníků cizích jazyků a kultur, kteří češtinou zpestřují svůj jazykový repertoár.

Ve večerních kurzech se nejčastěji využívá učebnicová řada *Čeština Expres* a *Česky krok za krokem* (obě L. Holá). Nedílnou součástí výuky tvoří však i nejrůznější autentické materiály. Program a témata se uzpůsobují potřebám a zájmům konkrétní skupiny.

### Letní univerzita češtiny: intenzivní kurz

CENTRE D'ÉTUDES TCHÈQUES  
DE L'UNIVERSITÉ LIBRE DE BRUXELLES

**SUMMER  
UNIVERSITY  
OF CZECH**

**MO-FRI**  
**21/06 - 02/07/2021**  
**18:00 - 19:40**  
**250€**

online via  
MS Teams

cet@ulb.ac.be  
jitka.hejlova@ulb.be

Na konci června 2021 se podařilo obnovit tradici *Letní univerzity*, intenzivního dvoutýdenního kurzu češtiny pro veřejnost, který byl v Bruselu poprvé uspořádán v roce 2000. Akce, organizovaná tradičně ve spolupráci s Českým centrem v Bruselu a Velvyslanectvím České republiky v Bruselu, nicméně letos poprvé proběhla online. Po dva týdny se zájemci ve třech úrovních pokročilosti večer co večer setkávali s češtinou. Počet přihlášených studentů, jejich nasazení a dosažený pokrok jsou pro nás signálem, že distanční online výuka má mít v naší praxi i nadále své místo. Za skvěle

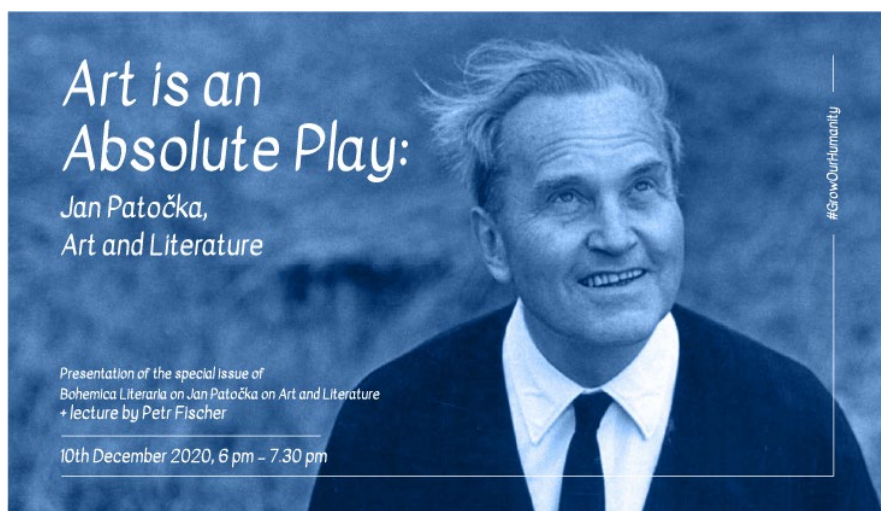
odvedenou a radostnou práci bych chtěla poděkovat kolegyním Jitce Schormové a Báře Sobotkové.

## PROPAGACE ČESKÉ SPOLEČNOSTI A KULTURY

Nad rámec samotné výuky češtiny usiluje CET také o propagaci českého kulturně-společenského prostoru v Bruselu. Navzdory pandemické situaci nebo právě díky ní se i v tomto roce podařilo uspořádat dvě rozsáhlé online akce. Za spolupráci děkujeme všem partnerům, především pak týmu Českého centra v Bruselu: ředitelce Jitce Pánek Jurkové a kolegyním Evě Petrákové a Daniele Vervloet.

### Umění je absolutní hra: Jan Patočka o umění a literatuře

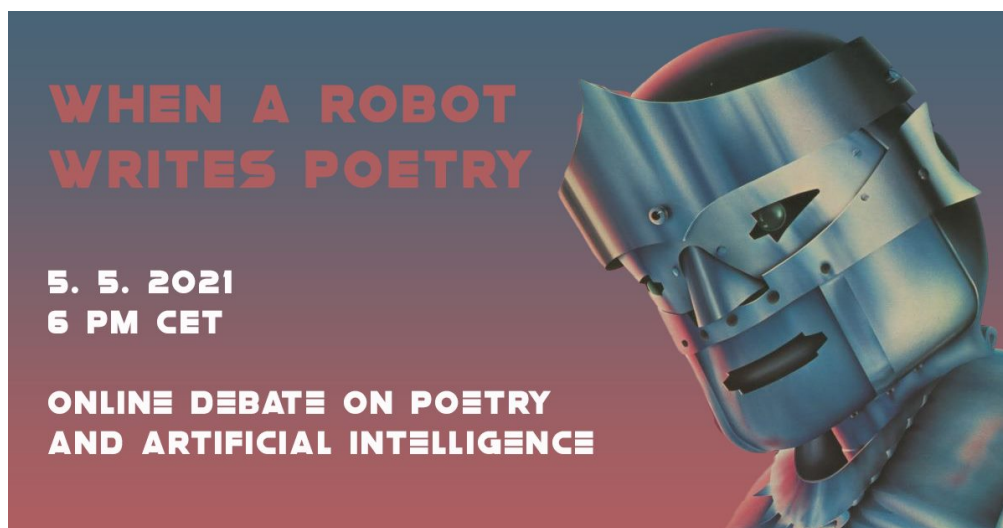
U příležitosti vydání speciálního čísla časopisu *Bohemica Litteraria* věnovaného Janu Patočkovi byl začátkem prosince uspořádán online workshop pro studenty, po němž následoval online večer věnovaný filozofii, umělecké kritice a Janu Patočkovi, na němž vystoupili mj. Petra James, Petr Fischer, Jan Tlustý a studenti CET.



*Záznam večera:* [https://www.youtube.com/watch?v=Sffw1YE5GAM&t=4333s&ab\\_channel=CzechCentreBrussels](https://www.youtube.com/watch?v=Sffw1YE5GAM&t=4333s&ab_channel=CzechCentreBrussels)

*Video z workshopu:* [https://www.youtube.com/watch?v=gCEU\\_abLZMU&t=12s&ab\\_channel=JitkaHejlov%C3%A1](https://www.youtube.com/watch?v=gCEU_abLZMU&t=12s&ab_channel=JitkaHejlov%C3%A1)

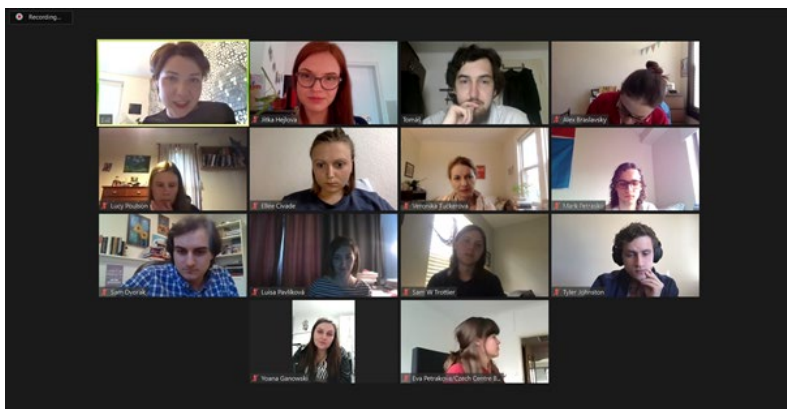
### Robot píše básně: Online debata o umělé inteligenci a psaní poezie



Sto let poté, co byla v Národním divadle poprvé uvedena Čapkova hra *R.U.R.*, jsme prověřili, jaké místo zaujímá robot ve slovesném umění dnes. Na online workshopu

studenti češtiny z CET ULB a z Harvard University zkoumali podoby počítačově generované poezie a vyzkoušeli si tvorbu tzv. *Google poezie*. Na online debatě věnované umělé inteligenci a poezii pak Zuzana Husárová a Lubomír Panák představili Lizu Gennart, neuronovou síť píšící poezii ve slovenštině. Projekt *Google poezie* přiblížil Tomáš Miklica. Večerem provázela Petra James.

Video z workshopu: [https://www.youtube.com/watch?v=QiHEvxnde7o&t=35s&ab\\_channel=JitkaHejlov%C3%A1](https://www.youtube.com/watch?v=QiHEvxnde7o&t=35s&ab_channel=JitkaHejlov%C3%A1)

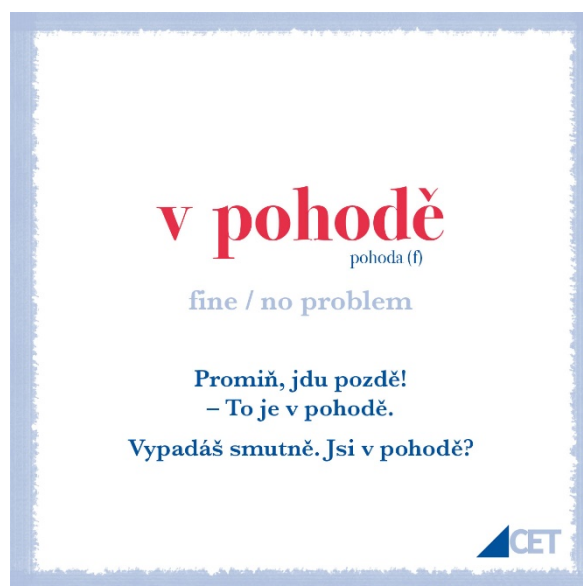


## SOCIÁLNÍ MÉDIA

O událostech a aktualitách na CET nebo zajímavostech z českého kulturně-společenského dění informujeme zejména na Facebooku a Instagramu CET. Na obou sítích také pravidelně zveřejňujeme užitečné české fráze pro studenty češtiny.

 <https://www.facebook.com/cetulb>

 @czech\_in\_brussels



## ZÁVĚREM

První rok působení na lektorátu v Bruselu byl výrazně poznamenán pandemickou situací. Přestože se akademický ruch brzy přenesl z kampusu do domovů studentů i vyučujících, podařilo se postupně najít takový způsob fungování, který umožnil udržet rytmus i dynamiku výuky. Některé prvky online výuky pravděpodobně přeneseme i do následujících let. Ráda bych

na tomto místě poděkovala ředitelce CET Petře James a kolegyni Adéle Jelínkové za energii a otevřenou spolupráci.

Brusel 31. července 2021

Mgr. Jitka Hejlová